

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Marina Vameș,
reprezentată de avocatul Andrei Berescu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Marina Vameș împotriva lui Mihail Celacu, intervenienți accesorii Direcția
Asistență Socială și Protecție a Familiei Călărași și Direcția Asistență Socială
și Protecție a Familiei Bălți cu privire la stabilirea domiciliului copiilor
minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea
cheltuielilor de judecată și

la cererea de chemare în judecată reconvențională depusă de Mihail
Celacu împotriva Marinei Vameș, intervenient accesoriu Direcția Asistență
Socială și Protecție a Familiei Bălți cu privire la stabilirea domiciliului
copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere,

împotriva deciziei din 08 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-42/25
NR. PIGD 2-23047272-01-2ra-24022025)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Recursul este vădit neîntemeiat.
Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.
Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de
casare a ei.

Judecătoria Strășeni, sediul Călărași: jud. E. Bolocan
Curtea de Apel Chișinău: jud. R. Pulbere, A. Cașcaval, D. Dulghieru

11 martie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Marina Vameș, reprezentată de avocatul Andrei Berescu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 30 martie 2023, Marina Vameș, reprezentată de avocata Mihaela Tetelea, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Celacu, intervenienți accesorii Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Călărași și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Bălți cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 1, 3-5, 17).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a indicat că s-a aflat în relații de concubinaj cu Mihail Celacu.

3. Din relația de concubinaj, au trei copii minori: XXXXX, născută la XXXXX, XXXXX, născută la XXXXX și XXXXX, născut la XXXX, care au fost întreținuți material și educați de ambii părinți.

4. Ulterior, situația s-a schimbat, doi copii XXXXX, născută la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX, locuiesc cu mama acestora, Marina Vameș, iar fiica mai mare XXXXX, născută la XXXXX, locuiește cu tata. Reclamanta a considerat că și cel de al treilea copil urmează să locuiască tot cu dânsa, fără a fi despărțit de fratele și sora sa.

5. Copiii minori au o vârstă fragedă, manifestă un atașament mai profund față de mamă, care are posibilitatea de a asigura copiilor o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, un nivel de trai decent, iar stabilirea domiciliului cu mama va fi în interesul superior al copiilor.

6. A menționat că, nu poate fi limitat cuantumul pensiei de întreținere doar la satisfacerea necesităților minime ale copiilor, în toate cazurile fiind

important de a asigura copiilor condițiile materiale necesare pentru o dezvoltare fizică și socială.

7. Obligația de întreținere a copiilor comuni revine ambilor părinți, care derivă nemijlocit din logica lucrurilor precum și din conținutul normelor legale, obligația de întreținere a copiilor minori nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli bănești lunare. Această obligație generică (de întreținere), pe lângă obligația de suportare a unor cheltuieli lunare, implică o sumedenie de alte obligații și activități, care apar doar în procesul nemijlocit de îngrijire a unui copil.

8. A precizat că, pe teritoriul Republicii Moldova pârâtul nu este înregistrat ca angajat în câmpul muncii și nu este posibil de prezentat un certificat de salariu și alte venituri din muncă.

9. În drept, Marina Vameș, reprezentată de avocata Mihaela Tetelea și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 63, 74, 75, 76 din Codul familiei, art. 4, 5, 7, 39 alin. (4), 80-81, 90 lit. i), 94 alin. (1), 166-168 din Codul de procedură civilă.

10. Astfel, Marina Vameș, reprezentată de avocata Mihaela Tetelea a solicitat admiterea acțiunii, stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX, născută la XXXXX, XXXXX, născută la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX, cu mama, încasarea de la Mihail Celacu în beneficiul Marinei Vameș, pensia pentru întreținerea copiilor minori în sumă bănească fixă, în mărime de 1 500 de lei lunar, pentru fiecare copil, începând de la data depunerii cererii și până la majoratul copiilor, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, constituite din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 4 000 de lei și a taxei de stat în mărime de 100 de lei.

11. La 06 iunie 2023, Mihail Celacu, reprezentat de avocata Oxana Melnic a depus cerere de chemare în judecată reconvențională, concretizată la 29 august 2023 și completată la 04 septembrie 2023 împotriva Marinei Vameș, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Bălți cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori cu tata și încasarea pensiei de întreținere (f. d. 39-42, 65-67-verso, 68-73).

12. În motivarea cererii reconvenționale, Mihail Celacu, reprezentat de avocata Oxana Melnic a indicat că din cauza neînțelegerilor între părți,

percepția diferită a modalităților de conviețuire, viziunii diferite cu privire la viață, au ajuns la convingerea fermă privind imposibilitatea de păstrare a familiei.

13. A considerat că, este în interesul superior al copilului XXXXX, născută la XXXXX stabilirea domiciliului cu tatăl Mihail Celacu, pentru a se menține starea de fapt, care este de la nașterea acestuia până în prezent, ce vizează locul de trai al copilului, grija, educația, sprijinul afectiv al copilului, manifestarea interesului sporit al tatălui în creșterea și dezvoltarea copilului, toate fiind exprimate prin asigurarea frecventării în continuare de către copil a școlii, a cercurilor de dezvoltare personală extrașcolară (activități sportive) și a altor activități în interesul educării și dezvoltării copilului, precum și asigurarea cu toate cele necesare unui trai decent.

14. La acest aspect este primordială și poziția copilului minor față de dorința stabilirii domiciliului său cu tatăl, ori aceasta categoric menține poziția să locuiască doar cu tatăl și nu dorește să locuiască cu mama.

15. Potrivit raportului Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei Bălți, minora XXXXX este afectată psihologic pe fundalul la toate întâmplările din familia sa, nedepășind încă această stare, din motivul relațiilor tensionate din familie. Minora a comunicat psihologului din cadrul Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Bălți, faptul că în familie predomină violență, mama însăși aplică deseori violență asupra sa. La fel, s-a constatat că în urma acțiunilor mamei starea psihologică a minorei s-a înrăutățit și au apărut fobii față de mama biologică. Consecințele traumei psihologice și morale asupra minorei sunt sentimentele de ineficiență, rușine, lipsă de speranță, disperare, sentiment acut de stimă de sine scăzută. Minora susține că nu dorește să plece să locuiască cu mama biologică și prin faptul că ultima frecventează instituția școlară, cercurile extrașcolare, îi place în acest mediu și are prieteni. Minora relatează faptul că nu dorește să aibă nimic comun cu referire la familia mamei sale și din aceste considerente la moment nu dorește ca să comunice cu aceasta sub nicio formă, nici fizic, dar nici prin intermediul rețelelor de socializare.

16. Totodată a relevat că, la stabilirea domiciliului copiilor minori, în mod prioritar, urmează a se ține cont de drepturile și interesele copiilor, de ocupația lor zilnică, de atașamentul copiilor față de fiecare dintre părinți, de

afecțiune față de părinți, de posibilitate părinților de a crea condiții adecvate pentru educația, creșterea și dezvoltarea copiilor, atât materială cât și morală.

17. Mihail Celacu a considerat că întrunește toate condițiile impuse de legislația în vigoare, în apărarea drepturilor și intereselor copilului minor XXXXX și în asigurarea unei educații și dezvoltări decente, iar la locul de trai se caracterizează pozitiv, este o fire sociabilă, nicicând nu a avut conflict cu nimeni, este activ implicat în viața socială a copilului.

18. Totodată, a indicat că din luna aprilie până la mijlocul lunii iulie Marina Vameș practic forțat a luat ceilalți doi copii minori, XXXXX și XXXXX și au locuit împreună cu mama la un domiciliu nestabilit (din spuse în casa noului concubin). Iar din luna iulie până la data depunerii acțiunii copiii XXXXX, XXXXX și XXXXX se află la domiciliul tatălui Mihail Celacu.

19. A relevat că Marina Vameș deseori, atât în perioada concubinajului, cât și după concubinaj lăsa copiii în grija tatălui, după care iarăși îi lua, situații în care copiii minori erau traumați, prin înmatricularea în instituțiile școlare și preșcolare, iar aceste situații dăuna grav copiilor, fiind un factor stresant psihologic.

20. În legătură cu faptul că, un careva acord între reclamant și pârâtă, cu privire la încasarea pensiei de întreținere în favoarea copiilor minori lipsește, a solicitat stabilirea pensiei de întreținere lunare în favoarea copiilor minori: XXXXX, a.n. XXXXX, XXXXX, a.n. XXXXX și XXXXX, a.n. XXXXX. Nu cunoaște faptul dacă pârâta este angajată oficial sau nu în câmpul muncii, din care motive este în imposibilitate de a prezenta o notă informativă în sensul salariului lunar.

21. Potrivit informației de la Biroul National de Statistică, valoarea minimului de existență în lună pentru un copil în vârstă de la 1 an - la 7 ani în anul 2023 II semestru, în mediu urban a constituit 2 331,2 de lei - inclusiv în orașe mari: Chișinău, Bălți. Valoarea medie anuală pentru vârstă cuprinsă între 1 și 7 ani pentru anul 2022 a constituit 2 471,4 de lei. Valoarea minimului de existență în lună pentru un copil în vârstă de la 7 ani - la 17 ani în anul 2023 II semestru, în mediu urban a constituit 3 440,4 de lei, inclusiv în orașe mari: Chișinău, Bălți. Valoare medie anuală pentru vârstă cuprinsă între 7-17 ani pentru anul 2022 a constituit 3 188, 6 de lei. Biroul Național de Statistică a informat că, prețurile medii de consum în luna mai 2023 față

de luna aprilie 2023 au crescut cu circa 0,5% (față de 2,0% în luna respectivă a anului 2022).

22. Mai informează Biroul Național de Statistică că prețurile medii de consum în luna mai 2023 comparativ cu luna decembrie 2022 (de la începutul anului curent) au crescut cu 5,0%, inclusiv la produse alimentare - cu 4,5%, mărfuri nealimentare - cu 1,3% și servicii prestate populației - cu 11,8%. Esențial este că prețurile medii de consum în luna mai 2023 comparativ cu luna mai 2022 (în ultimele 12 luni) au crescut cu 16,3%, inclusiv la produse alimentare cu 14,0%, mărfuri nealimentare cu 8,2% și servicii prestate populației cu 33,3%.

23. Astfel, XXXXX și XXXXX au vârsta de până la XXXXX ani, iar XXXXX are vârsta de XXXXX ani, locuiesc în mun. Bălți, frecventează instituțiile preșcolare și școlare din mun. Bălți, precum și cercuri suplimentare de dezvoltare personală. Veniturile de care dispune tatăl și concubina ultimului, sunt în măsură insuficientă de a acoperi cheltuielile de creștere și dezvoltare decentă a copiilor minori: alimentația, procurarea hainelor, rechizitelor școlare, tratamente medicale, plăți în fondul școlii, cercurile suplimentare de dezvoltare personală. În acest mod, ținând cont de factorii economici mai sus enunțați, care defavorizează starea materială a reclamantului, solicită încasarea pensiei de întreținere în folosul copiilor minori.

24. Mihail Celacu a considerat că, stabilirea pensiei de întreținere pentru copii minori în mărime de a câte 2 000 de lei, lunar pentru fiecare, vizează nemijlocit interesele copiilor, posibilitățile copiilor de a beneficia de studii și servicii medicale calitative, de activități extrașcolare (accesibile doar contra plată), precum și de alte beneficii, la care ar avea acces copiii, în condițiile executării cu bună credință de către pârâtă a obligației de achitare a unei pensii de întreținere decente. Suplimentar a completat că a angajat bună pentru copii ca să fie permanent sub supraveghere, educați și instruiți, iar suma solicitată de fapt va acoperi doar în mică parte cheltuielile pe care le suportă pentru asigurarea unui trai decent copiilor.

25. În drept, Mihail Celacu, reprezentat de avocata Oxana Melnic și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 37, 38, 63, 74, 82-85 din Codul familiei, art. 39, 85, 166, 167, 182/1-182/5 din Codul de procedură civilă.

26. Astfel, Mihail Celacu, reprezentat de avocata Oxana Melnic a solicitat stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX, născută la XXXXX, XXXXX, născută la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX, cu tata, încasarea de la Marina Vameș în beneficiul lui Mihail Celacu, pensia pentru întreținerea copiilor minori în sumă bănească fixă, în mărime de a câte 2 000 de lei lunar, pentru fiecare copil, începând de la data depunerii cererii și până la majoratul copiilor sau schimbării situației.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

27. Prin hotărârea din 28 noiembrie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, acțiunea depusă de Marina Vameș, a fost respinsă integral, iar acțiunea reconvențională a fost admisă parțial. S-a stabilit domiciliul copiilor minori XXXXX, a.n. XXXXX, XXXXX, a.n. XXXXX și XXXXX, a.n. XXXXX, cu tata Mihail Celacu. S-a încasat de la Marina Vameș în beneficiul lui Mihail Celacu pensia pentru întreținerea copiilor minori: XXXXX, a.n. XXXXX, XXXXX, a.n. XXXXX și XXXXX, a.n. XXXXX, în mărime fixă a câte 1 800 de lei, lunar, până la atingerea majoratului de către copii, în rest acțiunea reconvențională a fost respinsă. S-a încasat de la Marina Vameș în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1 944 de lei (f. d. 134-134-verso, 142-153).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

28. La 09 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Marina Vameș, reprezentat de avocatul Andrei Berescu, a declarat apel nemotivat (f. d. 138-139, 140), împotriva hotărârii din 28 noiembrie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, iar la 24 aprilie 2024, a declarat apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, în partea cuantumului pensiei pentru întreținere cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie micșorat de la 1 800 de lei lunar la 1 300 de lei lunar pentru fiecare copil (f. d. 171-174).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

29. Prin decizia din 08 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Marina Vameș, reprezentat de avocatul Andrei

Berescu, menținută hotărârea din 28 noiembrie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași (f. d. 184, 185-196).

30. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, instanța de apel a constatat că aceasta urmează a fi menținută, or instanța de fond corect a elucidat și constatat circumstanțele cauzei, a verificat și apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei în vederea admiterii parțiale a acțiunii din speță, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

31. Instanța de apel a remarcat că, dat fiind faptul că copiii minori XXXXX, a.n. XXXXX, XXXXX, a.n. XXXXX și XXXXX, a.n. XXXXX, se află la întreținerea tatălui, între părinți nu a fost încheiat contract cu privire la întreținerea copiilor minori în modul reglementat de prevederile art. 74 alin.(2) din Codul familiei, în temeiul prevederilor art.74 alin.(3) din Codul familiei, intimatul este îndreptățit de a încasa de la apelantă pensia de întreținere a copiilor minori pe cale judecătorească.

32. Prin urmare, în opinia instanței de apel corect a fost reținut de către instanța de fond că apelanta Marina Vameș urmează să achite pensia pentru întreținerea copiilor minori: XXXXX, XXXXX și XXXXX până la atingerea majoratului acestora, în condițiile în care copiii minori se află la întreținerea tatălui, iar potrivit reglementărilor legale ambii părinți sunt obligați la întreținerea acestora.

33. Totodată, instanța de apel a constatat că Marina Vameș are venituri lunare neregulate, fluctuabile, caz în care instanța de fond în temei legal a considerat oportună stabilirea obligației de plată a pensiei de întreținere pentru copilul minor lunar în sumă bănească fixă, la caz fiind întrunite dispozițiile art.76 din Codul familiei.

34. Or, potrivit art.76 alin.(1) și (2) din Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă

plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75, prevederi legale aplicabile în prezenta speță.

35. Cu referire la cuantumul pensiei pentru întreținere solicitat de Mihail Celacu de a fi încasată din contului Marinei Vameș pentru copiii minori: XXXXX, XXXXX și XXXXX în sumă a câte 2 000 de lei, instanța de apel a apreciat ca fiind una exagerată, or, întreținerea copiilor minori este pusă în seama ambilor părinți.

36. Mai mult decât atât, în cazul încasării pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, urmează să se țină cont de starea materială și familială a părinților, de informația eliberată de Biroul National de Statistică cu privire la valoarea minimumului de existență, potrivit căreia, pentru un copil de 1-7 ani în semestrul II al anului 2023 în mediul urban a constituit 2 471,4 de lei, iar pentru un copil de 7-17 ani – 3 440,4 de lei, precum și de alte circumstanțe importante.

37. Totodată, din acțiunea reconvențională depusă de Mihail Celacu rezultă că pretinde încasarea din contul Marinei Vameș pensia pentru întreținerea copiilor minori: XXXXX, XXXXX și XXXXX în mărime fixă a câte 2 000 de lei, pretenție admisă parțial de către prima instanță doar în partea sumei de 1 800 de lei lunar pentru fiecare copil până la atingerea majoratului copiilor.

38. Instanța de apel a considerat că suma admisă în mărime de 1 800 de lei pentru fiecare copil este una echitabilă în raport cu obligațiile ambilor părinți, iar suma pensiei pentru întreținere pe care Marina Vameș este de acord să o achite în mărime de 1 300 de lei pentru fiecare copil este una insuficientă, or necesitățile copiilor prezumă, pe lângă minimumul de existență, cheltuieli legate de procurarea hainelor, medicamentelor, cheltuieli necesare creșterii și evoluării echilibrate a copiilor.

39. Sub un alt aspect, instanța de judecată are obligația de a asigura copiilor protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat în mod legal și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

40. Prin urmare, instanța de apel a apreciat justă soluția instanței de fond în partea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori, care constituie o sumă suficientă și echitabilă în raport cu obligațiile ambilor părinți, ținând cont de interesul primordial al copiilor minori la o întreținere decentă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

41. La 23 ianuarie 2025, prin intermediul oficiului poștal, Marina Vameș, reprezentată de avocatul Andrei Berescu a declarat recurs împotriva deciziei din 08 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, în partea cuantumului pensiei pentru întreținere cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie micșorat de la 1 800 de lei lunar la 1 300 de lei lunar pentru fiecare copil (f. d. 214-218, 220).

SOLICITAREA RECURENTULUI

42. În motivarea recursului, recurenta Marina Vameș, reprezentată de avocatul Andrei Berescu a invocat prevederile art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, care reglementează că recursul poate fi admis dacă hotărârea sau decizia contestată este arbitrară și/ori se bazează în mod determinat pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

43. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

44. Completul de judecată conchide că recurenta, s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate a fost expediată la 06 noiembrie 2024, în adresa Marinei Vameș și a reprezentantului acesteia, avocatului Andrei Berescu, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc anexată la materialele cauzei (f. d. 197), însă date privind recepționarea acesteia la dosar lipsesc, iar cererea de recurs a fost depusă la 23 ianuarie 2025 (f. d. 214-218, 220).

45. La 02 mai 2025, în adresa lui Mihail Celacu, reprezentantei acestuia, avocatei Oxana Melnic, Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Călărași și Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Bălți a fost expediat copia recursului declarat de Marina Vameș, reprezentată de avocatul Andrei Berescu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii corespondenței, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 234-235, 237-238).

46. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, Mihail Celacu, reprezentant de avocata Oxana Melnic, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Călărași și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Bălți nu au făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

47. Art. 433 alin. (1) lit. (f) din Codul de procedură civilă

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

48. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

49. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

50. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

51. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

52. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

53. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

54. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă.

55. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea

recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

56. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

57. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

58. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

59. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de

drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

60. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Marina Vameș, reprezentată de avocatul Andrei Berescu, ca fiind inadmisibil.

61. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Marina Vameș, reprezentată de avocatul Andrei Berescu, împotriva deciziei din 08 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni